

สรุปภาพรวมเวทีนำเสนอผลงานทางวิชาการและระดมความคิดเห็น “นวัตกรรมเพื่อการพัฒนาประชาธิปไตย”

เวทีนำเสนอผลงานทางวิชาการและระดมความคิดเห็นในหัวข้อ “นวัตกรรมเพื่อการพัฒนาประชาธิปไตย” ครั้งนี้จัดขึ้นภายใต้ความร่วมมือระหว่าง สำนักนวัตกรรมเพื่อประชาธิปไตย สถาบันพระปกเกล้า ร่วมกับ สำนักงานสัญญาธรรมศักดิ์เพื่อประชาธิปไตย โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้เกิดการผลิตผลงานทางวิชาการที่เป็นการจุดประกายก่อร่าง หรือต่อยอดนวัตกรรมทางปัญญาที่จะช่วยหล่อเลี้ยงอุดมการณ์ประชาธิปไตยในสังคมไทยให้เติบโตต่อไป

ภายในงานนี้จะมีกระบวนการนำเสนอผลงานนวัตกรรมเพื่อประชาธิปไตย โดยมี ดร. สติธร ธนานิธิโชติ ผู้อำนวยการสำนักนวัตกรรมเพื่อประชาธิปไตย สถาบันพระปกเกล้า รับหน้าที่เป็นวิทยากรตลอดทั้งกระบวนการ ทั้งนี้ลำดับของการนำเสนอผลงานเริ่มจากการนำเสนอแนวคิดการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนผ่านกิจกรรมสมัชชานโยบายรองรับ นำเสนอโดย ผศ.ดร.ทพ. วีระศักดิ์ พุทธาศรี และคุณนงลักษณ์ ยอดมงคล จากสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ลำดับถัดมาจึงเป็นการนำเสนอแอปพลิเคชัน Vote62 ฐานข้อมูลผลการเลือกตั้งทั่วประเทศไทย นำเสนอโดยคุณปฏิพัทธ์ สุสำเภา จากกลุ่ม Opendream จากนั้นจึงเป็นการนำเสนอผลงานว่าด้วยแอปพลิเคชันฐานข้อมูลวิชาการ KPILINK ซึ่งจัดทำโดยสถาบันพระปกเกล้า นำเสนอโดย คุณพลีธรรม ตรียะเกษม เลขาธิการมูลนิธิองค์กรกลางเพื่อประชาธิปไตย และคุณชมพูนุท ตั้งถาวร จากสำนักส่งเสริมวิชาการรัฐสภา สถาบันพระปกเกล้า และลำดับสุดท้ายของกระบวนการ เป็นการนำเสนอนวัตกรรมบอร์ดเกมเรียนรู้การมีส่วนร่วมตามแนวทางประชาธิปไตยเพื่อแก้ไขปัญหาด้วยสันติวิธี นำเสนอโดย ดร. พิมพ์ภักษ์ ดุษฎีอิสรียกุล จาก Friedrich-Naumann-Stiftung für die Freiheit (Thailand) และ ดร. ชลัท ประเทืองรัตนา จากสำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล สถาบันพระปกเกล้า โดยจะสรุปเนื้อหาภาพรวมของแต่ละช่วงของกระบวนการนำเสนอต่อไปตามลำดับ

ช่วงที่หนึ่ง: สมัชชานโยบายรองรับกับการสร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการออกแบบนโยบาย

สำหรับช่วงแรกนี้จะเป็นการนำเสนอภาพรวมของการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติในบทบาทของการเปิดพื้นที่การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายด้านสุขภาพ โดย ผศ.ดร.ทพ. วีระศักดิ์ พุทธาศรี ได้อธิบายให้เห็นบทบาทด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยทางตรงในช่วงที่ผ่านมาของคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ อาทิ การจัดเวทีสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ หรือการจัดเวทีสมัชชาสุขภาพเฉพาะประเด็น ซึ่งการจัดเวทีดังกล่าวมีความสำคัญในการเป็นพื้นที่รับฟังเสียงนอกฝ่ายการเมือง ไม่ว่าจะทั้งจากภาคข้าราชการ ภาคเอกชน หรือภาคประชาชน โดยเชื่อว่าประชาชนสามารถตัดสินใจได้ดีแน่หากได้รับข้อมูลที่เพียงพอ

นอกจากนั้นคุณนงลักษณ์ ยอดมงคล ยังช่วยเสริมถึงความสำคัญของการจัดพื้นที่รับฟังแลกเปลี่ยนความคิดเห็นตามแนวทาง “ลูกขุนพลเมือง” (citizen jury) ซึ่งเป็นนวัตกรรมการสร้างประชาธิปไตยแบบทางตรงเปิด

กว้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการร่วมออกแบบนโยบายหาทางออกให้ปัญหาสาธารณะโดยคำนึงถึงความหลากหลายของผู้คนที่เข้าร่วมกระบวนการสมัชชาหาทางออก

ช่วงที่สอง: แอปพลิเคชันฐานข้อมูลผลการเลือกตั้งกับการสร้างความตื่นตัวทางการเมือง

ช่วงนี้จะเป็นการนำเสนอนวัตกรรมแอปพลิเคชันที่กระตุ้นการมีส่วนร่วมของพลเมืองยุค 4.0 ในการใช้เทคโนโลยีให้เกิดความเข้มแข็งของประชาธิปไตย คุณปฏิพัทธ์ สุสำเภา ประธานกลุ่ม Opendream ได้นำเสนอแอปพลิเคชัน “Vote62” เพื่อสร้างความโปร่งใสตรวจสอบได้ของผลคะแนนการเลือกตั้งในวันที่ 24 มีนาคม 2562 โดยกระตุ้นให้ภาคประชาชนร่วมส่งเสริมประชาธิปไตยที่โปร่งใสดำเนินการร่วมกันรวบรวมข้อมูลคะแนนเลือกตั้งตามคูหาเลือกตั้งในพื้นที่ของตนเอง ทั้งนี้จากฐานข้อมูลของ vote62 ยังชี้ให้เห็นว่ายังต้องพยายามสร้างแรงจูงใจในการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนให้มากกว่านี้ โดยมีการยกตัวอย่างการประยุกต์กับการเล่นเกมเพื่อให้แอปพลิเคชันในอนาคต (เช่น การเลือกตั้งผู้ว่า กทม.) สร้างแรงจูงใจให้ภาคประชาชนวงกว้างร่วมเก็บข้อมูลมากยิ่งขึ้น

ช่วงที่สาม: แอปพลิเคชัน KPILINK ฐานข้อมูลวิชาการเพื่อกระจายความรู้สู่ประชาชนและผู้แทน

ลำดับถัดมาคือ การนำเสนอแอปพลิเคชัน “KPILINK” โดยสองนักวิชาการ คุณชมพูนุท ตั้งถาวร และคุณพลีธรรม ตรียะเกษม ซึ่งคุณสมบัติของแอปพลิเคชันนี้เป็นนวัตกรรมที่มีไว้เพื่อเพิ่มช่องทางการเข้าถึงฐานข้อมูลความรู้วิชาการด้านประชาธิปไตยที่สถาบันพระปกเกล้าเก็บรวบรวมไว้และข้อมูลด้านกฎหมายต่างๆเพื่ออำนวยความสะดวกด้านกฎหมายให้แก่ผู้แทนราษฎร โดยในอนาคตแอปพลิเคชันดังกล่าวยังมีแผนพัฒนาให้มีระบบการคัดเลือกข่าวสารให้ตอบสนองประเด็นความสนใจของสมาชิก ทั้งนี้ระบบแอปพลิเคชันยังวางแผนให้ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าใช้งานแอปพลิเคชันเพื่อเข้าถึงฐานข้อมูลได้เช่นกัน แตกต่างเพียงไม่สามารถใช้งานระบบในส่วนของผู้แทนราษฎรเท่านั้น

ช่วงที่สี่: บอร์ดเกมเรียนรู้การมีส่วนร่วมตามแนวทางประชาธิปไตยเพื่อแก้ไขปัญหาด้วยสันติวิธี

กิจกรรมเวทีเผยแพร่ผลงานครั้งนี้ส่งท้ายกันที่ ดร. พิมพ์รัช คุชฎีอิสริยกุล จาก Friedrich-Naumann-Stiftung für die Freiheit (Thailand) กับดร. ชลัท ประเทืองรัตน จากสำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล สถาบันพระปกเกล้า จะมาเป็นผู้นำเสนอกระบวนการเสริมสร้างประชาธิปไตยทางตรงที่ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อแก้ไขประเด็นปัญหาความขัดแย้งผ่านการทดลองเล่นบอร์ดเกมที่มีหลากหลายเกมไม่ว่าจะ ที่ล้วนคิดขึ้นมาบนฐานคิดของการสนับสนุนการเรียนรู้การแก้ไขความขัดแย้งด้วยแนวทางประชาธิปไตยและยังเป็นการสร้างความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างกลไกที่มีไว้แก้ไขปัญหามาตรอบประชาธิปไตย เช่น การทำงานของสภา กลไกการหาผู้นำทางการเมืองผ่านการเลือกตั้ง หรือการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองที่ตื่นตัว เป็นต้น

ทั้งนี้ภายในเวทีเสวนาวันนี้ได้ส่งท้ายด้วยการเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้ทดลองเล่นบอร์ดเกม “Peace Socracy” ซึ่งเป็นการจำลองสถานการณ์ให้ผู้เล่นได้สวมบทบาทต่างอาชีพกัน แต่มีจุดประสงค์ในการมีส่วนร่วมตามแนวทางประชาธิปไตยในการแสดงความคิดเห็นตามบทบาทอาชีพที่ได้รับเพื่อประสานผลประโยชน์ แก้ไขความขัดแย้งระหว่างกลุ่มอื่นที่มีจุดมุ่งหมายทั้งตรงกันและไม่ตรงกับมุมมองที่ผู้เล่นแต่ละคนได้รับ